

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci navrhovateľa: **L. C.**, nar. X., štátny príslušník Č. L.R., evidenčné číslo: A., t. č. miestom pobytu Ú. pre C. S., *zastúpený C. P. P., kancelária K.*, proti odporcovi: **Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky**, Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-501-13/PO-Ž-2010 zo dňa 25.10.2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/52/2010-30 zo dňa 11.01.2011 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/52/2010-30 zo dňa 11. januára 2011 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach potvrdil napadnutým rozsudkom rozhodnutie č. ČAS: MU-501-13/PO-Ž-2010 zo dňa 25.10.2010, ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“), zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd dôvodil tým, že odporca rozhodol o žiadosti navrhovateľa na základe náležite zisteného skutkového stavu a vec správne právne posúdil, keďže navrhovateľ svoju žiadosť o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany odôvodnil existenciou takých dôvodov, ktoré nebolo možné považovať za dôvody relevantné pre udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“).

Skutočnosti, uvedené v opravnom prostriedku navrhovateľa, neodôvodňovali iné rozhodnutie o žiadosti navrhovateľa a rovnako nezakladali ani dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov. Navrhovateľ právny nárok na udelenie azylu z humanitných dôvodov nemal, keďže v zmysle § 9 zákona o azyle je výlučne v právomoci odporcu udeliť azyl z humanitných dôvodov; nebolo teda povinnosťou správneho orgánu udeliť azyl z humanitných dôvodov, ale išlo o takú možnosť správneho orgánu, o ktorej rozhoduje v rámci svojej správnej úvahy, pričom súd preskúmava úvahu správneho orgánu len v tom smere, či nevybočila z medzí a hľadísk stanovených zákonom (§ 245 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), či bola v súlade s pravidlami logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom.

K odvolacej námietke navrhovateľa ohľadne neudelenia azylu z dôvodu existencie obáv o vlastný život, slobodu a bezpečnosť v prípade návratu do Č., v nadväznosti na navrhovateľom uvádzané problémy výlučne ekonomického charakteru, krajský súd uviedol, že samotná existencia týchto navrhovateľových obáv, bez objektivizácie ich opodstatnenosti, nezakladá v azylovom konaní relevantný dôvod pre udelenie azylu, nakoľko v danom prípade išlo zo strany navrhovateľa výlučne o jeho vlastné ekonomické, ničím nepodložené obavy. Preukázanie opodstatnenej obavy z prenasledovania je pritom

v azylovom konaní rozhodujúcou skutočnosťou, pričom zákon vyžaduje, aby bola opodstatnená obava z prenasledovania vyvolaná konkrétnymi dôvodmi, ktorých tvrdenie a konkretizovanie je v záujme žiadateľa. Navrhovateľ opustil krajinu pôvodu ešte v roku 2001 dobrovoľne, na turistické víza spolu s väčšou čiastkou peňazí, ktoré mal v úmysle investovať do rozbehnutia svojich podnikateľských aktivít v niektorej z krajín Európskej únie. Tvrdenia navrhovateľa a jeho následné obavy, keďže požičané peniaze už na území SR minul, pričom v prípade návratu do krajiny pôvodu ich nebude vedieť vrátiť a splatiť, nezakladali v zmysle platnej slovenskej, ako i medzinárodnej právnej úpravy v žiadnom prípade relevantný dôvod pre poskytnutie medzinárodnej ochrany takto ekonomicky motivovanému utečencovi, pričom v administratívnom konaní bolo jednoznačne preukázané, že do danej nepriaznivej situácie sa navrhovateľ dostal z osobných a zisťných dôvodov, keď porušil obecné právo v krajine pôvodu neplnením povinnosti dlžníka vrátiť požičané peniaze.

Krajský súd ďalej dodal, že hoci navrhovateľ v priebehu konania poukázal na veľmi zlú ekonomickú situáciu v krajine jeho pôvodu, z informácií získaných z administratívneho spisu krajskému súdu jednoznačne vyplynulo, že navrhovateľovi v prípade návratu do Č. žiadne nebezpečenstvo nehrozí. V Č. prebieha v súčasnej dobe, v snahe zlepšiť ekonomickú situáciu v krajine, realizácia plánovaných ekonomických reforiem, pričom boli prijaté aj nové predpisy na zlepšenie právneho prostredia.

K navrhovateľovej námietke, že správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav, potrebný pre posúdenie veci, na základe čoho vychádzalo rozhodnutie v predmetnej veci z nesprávneho právneho posúdenia, krajský súd považoval za potrebné uviesť, že rozhodnutie správneho orgánu malo všetky zákonom predpokladané náležitosti, bol v ňom jasne vymedzený predmet konania a aj hľadiská, z ktorých bolo správne rozhodnutie skúmané, bol detailne popísaný aj rozhodný skutkový stav a právne závery z neho vyplývajúce, pričom výrok rozhodnutia odporcu, mal oporu v odôvodnení.

Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu podľa § 250q ods. 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie odporcu a vec mu vráti na ďalšie konanie, keďže podľa jeho názoru vychádzalo

rozhodnutie krajského súdu z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.).

Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že sa pridrižiava svojich tvrdení, uvedených v priebehu konania pred odporcom aj pred krajským súdom a nesúhlasí s právnym názorom prvostupňového súdu, že neboli splnené podmienky pre udelenie azylu na území SR. Podľa jeho názoru uviedol v priebehu konania skutočnosti svedčiace o tom, že v prípade návratu do Č. bude vážne ohrozená jeho osobná bezpečnosť, či dokonca život. Navrhovateľ poukázal na to, že si uvedomuje, že nie je schopný splniť si svoje záväzky voči veriteľom a preto sa obáva, že títo veritelia pristúpia k svojpomocnému vymáhaniu svojich práv a nárokov a to až protizákonným spôsobom. Navrhovateľ mal zároveň obavy z toho, že potrebnú ochranu by mu v takom prípade neposkytli ani príslušné štátne orgány a polícia, pretože jeho veritelia majú v jeho krajine pôvodu značný vplyv a to nielen ekonomický.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa v stanovenej lehote nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol uverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 18. mája 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V intenciách ustanovení tretej hlavy piatej časti O. s. p. "Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov" sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 250i veta prvá O. s. p., pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Konanie o udelenie azylu na území SR je upravené v zákone o azyle a samotné udelenie azylu je spojené so splnením podmienok, taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa žiadateľ nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom, prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle zamietne ministerstvo žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10, § 13a alebo § 13b.

Podľa § 12 ods. 3 zákona o azyle rozhodne Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená.

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle, preto primárne, v medziach odvolania, Najvyšší súd SR preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z dôvodov ekonomických, teda žiadosť odôvodnil inými dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10, § 13a alebo § 13b zákona o azyle. V priebehu konania boli všetky skutočnosti, uvedené navrhovateľom,

objektívne preskúmané a komplexne posúdené a z administratívneho spisu bolo zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (odporca vychádzal z informácií o krajine pôvodu, ktoré získal z internetovej stránky www.businessinfo.cz, aktualizovanej ku dňu 01.10.2010, z databázy migračného úradu a iných verejne dostupných zdrojov).

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu dňa 08.09.2010 z dôvodu, že v domovskej krajine má požičaných veľa peňazí od bánk a úžerníkov a nemá im ako požičané peniaze vrátiť. Za účelom objasnenia a zdôvodnenia žiadosti bol s navrhovateľom dňa 20.09.2010 vykonaný vstupný pohovor, počas ktorého uviedol, že v Č. nebol členom žiadnej politickej strany alebo hnutia a nemal tam ani problémy s políciou. Dôvodom jeho žiadosti bola nepriaznivá ekonomická situácia v Č.; žiadne iné dôvody nemal. Vzhľadom na to, že sa mu nepodarilo nájsť si trvalé zamestnanie, rozhodol sa krajinu pôvodu opustiť. Za týmto účelom si z banky zobral pôžičku 400.000,- Yuanov a ďalších 200.000,- Yuanov si požičal od známych a tieto peniaze chcel použiť na začatie podnikania. Ako sám uviedol, v Č. nemal nijaké problémy, ale rozhodol sa vycestovať, lebo na Slovensku sa dá ľahšie podnikat' ako v Č. Z Č. vycestoval v roku 2002 legálne na platný cestovný doklad, opatrený turistickým vízom, do R. V R. sa po vypršaní platnosti víz zdržoval asi pol roka nelegálne u známeho, ktorý mu sprostredkoval vybavenie slovenského občianskeho preukazu. Za falšovanie verejnej listiny – uvedeného slovenského občianskeho preukazu, bol navrhovateľ rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. OT/87/2009 zo dňa 09.12.2009 uznaný vinným z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest vyhostenia z územia SR na dobu troch rokov. V prípade návratu do krajiny pôvodu sa navrhovateľ obával, že by mal problémy s políciou kvôli pôžičke, ktorú si zobral z banky.

Z obsahu administratívneho spisu, najmä z výpovede navrhovateľa a všetkých dostupných informácií tak bolo zrejmé, že navrhovateľ odôvodnil svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami, resp. dôvodmi ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10, § 13a a § 13b zákona o azyle.

Odporca v rozhodnutí uviedol, že žiadosť navrhovateľa o azyl sa mu javila ako účelová – s cieľom zamedziť realizácii trestu vyhostenia; v zmysle Ženevskej konvencie z roku 1951, v prípade, že osoba opustí dobrovoľne svoju krajinu mimo príčin, uvedených v definícii, je považovaná za prisťahovalca; ak je táto osoba vedená čisto ekonomickými pohnútkami, jedná sa o ekonomického prisťahovalca a nie utečenca.

Na základe uvedeného bolo zrejmé, z akých dôkazných prostriedkov vychádzali pri svojom rozhodovaní odporca a súd prvého stupňa, pričom odvolací súd, zhodne s názorom krajského súdu, dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako sú uvedené v § 8, § 10, § 13a alebo § 13b, a to najmä na ekonomických dôvodoch.

V tejto súvislosti bolo potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v znení neskorších predpisov, má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol, pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nebolo možné vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu, žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území SR, nebolo možné považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu na území SR a jeho žiadosť bola založená na iných dôvodoch ako uvádza § 8, § 10, § 13a alebo § 13b, najmä na ekonomických dôvodoch a takýto záver našiel oporu aj vo výsledkoch vykonaného dokazovania, krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa, uplatnenými v opravnom prostriedku, k ich vyhodnoteniu nemal odvolací súd žiadne výhrady a v podrobnostiach na tieto správne závery krajského súdu odkazuje. K obavám navrhovateľa z návratu do Č. krajský súd navyše vo svojom rozsudku správne uviedol, že tieto tvrdenia nezakladali relevantný dôvod pre poskytnutie medzinárodnej ochrany navrhovateľovi, keďže v administratívnom konaní bolo jednoznačne preukázané, že do nepriaznivej situácie sa navrhovateľ dostal sám - z osobných a zisťných dôvodov.

Odvolacie námietky navrhovateľa tak neboli spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého rozsudku a ani rozhodnutia odporcu. Z vyjadrení navrhovateľa, ktoré prezentoval v administratívnom konaní, vyplynul jednoznačný ekonomický dôvod jeho žiadosti a s poukazom na skutočnosť, že tieto námietky navrhovateľa vyhodnotil odvolací súd za nedôvodné, napadnutý rozsudok krajského súdu, ako vecne správny, potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O. s. p. a § 250l ods. 2 O. s. p..

O práve na náhradu trov konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O. s. p. a § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. a § 246c O. s. p., podľa ktorého neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov nevzniklo, na základe čoho účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 18. mája 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Andrea Jánošíková